

รูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาพ

อนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน

The Model of Student Care and Support System for Student Health and Hygiene

ศศิธร โคตรคันทา (Sasithorn Kotkanta)^{1*} ประภัสสร ปรีเอี่ยม (Prapatson Pree-iam)^{**}

ยุภาพร ยุภาศ (Yupaporn Yupas)^{**}

(Received: February 6, 2018; Revised: May 21, 2018; Accepted: May 26, 2018)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน 2) เพื่อสร้างรูปแบบ 3) ทดลองใช้และประเมินผลการนำรูปแบบ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30 คน ดำเนินการสุ่ม 3 ชั้น ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบประเมิน แบบบันทึกการประชุม แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน และแบบสังเกตแบบมีโครงสร้างที่มีค่าความเที่ยง 0.88 วิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทางโดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISRELL) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าปัจจัยทั้งหมด 5 ด้าน คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงโดยรวมมีประมณค่า เห็นด้วยระดับมากในทุกด้าน 2) ผลการสร้างรูปแบบโดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง พบว่า ค่าความเหมาะสมรายชื่ออยู่ในระดับเห็นด้วยและโดยรวมสอดคล้อง ได้รูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน 3) ผลการทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบ พบว่า ด้านสัมพันธภาพทางสังคมมีความสำคัญที่สุด คุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีอิทธิพลทางตรงกับความร่วมมือของครู ค่า $R^2=0.90$ และความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ค่า $R^2=0.84$ มีอิทธิพลทางอ้อมกับความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียน ค่า $R^2=0.86$ และความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน ค่า $R^2=0.84$

¹ Correspondent author: sasithon989898@gmail.com

* นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

** รองศาสตราจารย์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ABSTRACT

The objectives of this descriptive research were to study: 1) To study the current state of the student care and support system, Include leadership of school administrators, Teacher collaboration with administrators, Parental Involvement with School, cooperation of student care and support system Between administrators, teachers, parents, and quality students at risk. The school affiliation under Secondary Education Office Service Area 29. (Ubon Ratchathani) 2) To create a model by studying relationships between the quality of students at risk. under Secondary Education Office Service Area 29. (Ubon Ratchathani) It depends on the 4 factors, Leadership of school administrators, Teacher collaboration with administrators, Parental involvement with school, Cooperation in the student care and support system, between administrators, teachers and parents. 3) Trial and evaluate implementation The model of student care and support system for student health and hygiene in Ubon Ratchathani province. Use research mixed methods between the quantitative research, qualitative research and . The target group used in the study phase 1 : Study the current state of 30 director, 30 teachers , and 30 parents. randomly selected according to the stratification of individuals which divided into 3 groups. Phase 2 : Create a model the target group of 5 expert. By choosing a specific. Phase 3 : Trial and Evaluation the target group of 30 Risky students. By choosing a specific. The instruments used in the research were : questionnaire, Evaluation form, Meeting record, student behavior assessment form and structured observation with the reliability at 0.88. The data were analyzed using Structural Equation Model (SEM) To analyze path effects using LISRELL and Pearson's Correlation. The research result found: 1. The current state of the student care and support system. The results showed that. There are 5 factors to consider: executive leadership Teacher collaboration with administrators, Parental Involvement with School Collaboration in facilitating student support system between administrators, teachers, parents and quality risky students. Overall, there is an estimate. See a lot in every aspect. 2. The create a model by study relationship between the quality risky students. , The results showed that.The results of the fit was at the level agreedand overall consistency.The model of student welfare support system for student health and hygiene. 3. The Trial and Evaluation of Model. The results showed that quality students Social relations are the most important. The quality of the risky students was positively correlated with the leadership of the school administrators, significantly influencing the teachers' cooperation $R^2= 0.90$ and collaboration in supporting the student welfare system for reproductive health. $R^2 = 0.84$ influence indirectly on parents' cooperation with schools. $R^2 = 0.86$ and collaboration to drive student support system for reproductive health of students. $R^2 = 0.84$.

คำสำคัญ: รูปแบบการขับเคลื่อน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์

Keywords: Drive of model, Student care and Support system, Health and hygiene.

บทนำ

ปัจจุบันปัญหาของวัยรุ่นในสังคมไทยรุนแรง และซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมเมือง ประกอบกับวัยรุ่นเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการเจริญเติบโตมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ทำให้วัยรุ่นประสบปัญหามากมาย เช่น ปัญหาเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาความรุนแรง ทั้งนี้ปัญหาที่สำคัญของวัยรุ่นในปัจจุบัน ได้แก่ ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยเรียน ปัญหาที่เกิดจากการขาดความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพร่างกาย และปัญหาความรุนแรง จากข้อมูลของปัญหาในวัยรุ่นพบว่า ปัญหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งยังมีความรุนแรงของปัญหา และส่งผลกระทบต่ออย่างมาก คือ ปัญหาทางเพศของวัยรุ่น ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาทางเพศในวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่นเดียวกับปัญหาวัยรุ่นระดับชั้นมัธยมศึกษา พบปัญหาการทำแท้ง การตั้งครรภ์ในวัยเรียน ปัญหาอาชญากรรม ผลการเรียนตกต่ำ เรียนไม่จบ ออกกลางคัน ตลอดจนปัญหาการคิดสารเสพติดต่าง ๆ จากการศึกษาสถานการณ์การตั้งครรภ์ไม่พร้อม ในวัยรุ่นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาสำคัญในลำดับต้น ๆ จากรายงานสถานการณ์การคลอดบุตรในวัยรุ่นของโรงพยาบาลรามาธิบดียังยืนยันสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาสถิติโรงพยาบาลรามาธิบดี [1] พบว่า ประเทศไทยมีการคลอดบุตรของแม่วัยรุ่นสูงถึงวันละ 140 ราย หรือประมาณ ปีละ 50,000 ราย การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นปัจจุบันคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 20 – 30 ของการตั้งครรภ์ทั้งหมด ในจำนวนนี้ร้อยละ 80 เป็นการตั้งครรภ์แบบไม่ตั้งใจ ร้อยละ 30 นำไปสู่การทำแท้ง เนื่องจากเยาวชนหรือวัยรุ่นเป็นวัยที่ควรจะต้องอยู่ในช่วงของการศึกษาเล่าเรียน หากวัยรุ่นตั้งครรภ์ในช่วงอายุนี้อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพที่ตามมาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อนาคตทางการศึกษา การแก้ปัญหาทางสังคมเพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเป็นไปอย่างยั่งยืน สามารถขยายพื้นที่ในการแก้ปัญหานี้ทุกภาคส่วนควรร่วมมือกันแก้ไขปัญหาและจากการวิจัยของ ประภัสสร [2] พบว่า เรื่องเพศได้ถูกนำเสนอทางสื่อต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งยังไม่นับรวมสื่อลามก ทำให้วัยรุ่นเข้าถึงได้ง่ายขึ้น นอกจากนั้นพบว่ามีจำนวนเด็กหญิงแม่ ซึ่งเป็นแม่ที่ตั้งครรภ์ในขณะที่ยังเป็นเด็กหญิง และอยู่ในวัยเรียนทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคมด้านคุณภาพของประชากร

จังหวัดอุบลราชธานี ได้ดำเนินการเชิงพื้นที่ในการพัฒนาเด็ก และเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบัน ภายใต้โครงการเสริมสร้าง และพัฒนาภาคีเชิงพื้นที่ในการเฟ้าระวังเด็ก และเยาวชน โดยมีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และนำประเด็นการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมาพัฒนาภาคีเพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้มีโอกาสในสังคมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และพื้นฐานอาชีพเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ด้วยความสำคัญของปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และด้วยภารกิจดำเนินเชิงพื้นที่ในการพัฒนาเด็ก และเยาวชนอย่างต่อเนื่อง จึงมีความสนใจที่จะทำการวิเคราะห์หาเหตุปัจจัยการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ของนักเรียนจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำมาสร้างรูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดอุบลราชธานี และหาแนวทางส่งเสริมการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ และขยายพื้นที่เครือข่ายชุมชน ซึ่งการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะสามารถส่งเสริมการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ในจังหวัดอุบลราชธานี ได้อย่างแท้จริง และยั่งยืน ในการแก้ไขปัญหาต่อไป เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาดังกล่าวจึงไม่ใช่เป็นเพียงการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาเท่านั้น แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม อีกทั้งควรให้ความสำคัญในบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรม

รวมทั้งการใช้หลักจิตวิทยาเพื่อสร้างการเรียนรู้ให้นำไปสู่การปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยม ทั้งของวัยรุ่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารทั้งภาครัฐ เอกชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานรูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (อุบลราชธานี)
2. เพื่อสร้างรูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (อุบลราชธานี)
3. ทดลองใช้ และประเมินผลการนำการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 (อุบลราชธานี)

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 30 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดำเนินการสุ่ม 3 ชั้น ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 3 ทดลองใช้ และประเมินผล กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 ใช้แบบสอบถาม สำหรับสอบถามผู้บริหาร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเสี่ยง และประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา หรือดูงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

ระยะที่ 2 เครื่องมือเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาพอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียนจังหวัดอุบลราชธานี โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินและแบบบันทึกการประชุม

ระยะที่ 3 เครื่องมือเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (The Strengths and Difficulties Questionnaire ,SDQ) แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือทุกชุดให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อตรวจสอบภาษาและความครอบคลุมเชิงเนื้อหา โดยได้ดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการวิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model : SEM) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISRELL) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation)

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการประมวลเนื้อหาจากการบันทึกการประชุม การสังเกต และข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด โดยใช้การนำเสนอข้อมูลในรูปคำบรรยาย

ผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียน ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ 45 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ สาขาที่จบการศึกษาส่วนใหญ่จบ ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ระดับชั้นที่สอนมีการกระจายสอนทุกระดับ คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง 6-10 ปีเป็นส่วนใหญ่ และมีประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา หรือดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษานักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 78.75) ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีทั้งเพศชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน มีอายุอยู่ระหว่าง 13 ปี ถึง 18 ปี ส่วนใหญ่อายุ 14 ปี เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประจักษ์กับตัวแปรแฝง พบว่า การสร้างแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด ความร่วมมือในการกำหนดบทบาทมีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของครูกับผู้บริหารมากที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนมากที่สุด ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองพบว่า ความร่วมมือในการวางแผนขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน มีความสัมพันธ์มากที่สุด

1.2 สร้างรูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า อิทธิพลที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และคุณภาพของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ 4 ข้อ คือ (1)คุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงขึ้นอยู่กับ ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองและความร่วมมือของครูกับผู้ปกครอง (2)ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร และความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน (3)ความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และความร่วมมือของครูกับผู้บริหารและ(4) ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐานตามกรอบแนวคิด ทั้ง 4 ข้อเพื่อให้เกิดความชัดเจนผู้วิจัยได้วิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 4 ข้อ เป็น 8 สมการตามสมการโครงสร้าง สมการดังกล่าวระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ พบว่า มีสมการที่สอดคล้องกับสมมติฐาน 5 สมการ คือ สมการ(1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร สมการ(3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และ

ผู้ปกครอง สมการ(4) ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน สมการ(5) ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง และสมการ (8) ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และสมการที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน 3 สมการ คือ สมการ (2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน สมการ (6) ความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สมการ (7) ความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน มีความสัมพันธ์ กับคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยมีรายละเอียดดังนี้

สมการ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร

สมการ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน

สมการ 3 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีอิทธิพลทางตรง ต่อความร่วมมือในการขับเคลื่อน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง นอกจากนั้นพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามี อิทธิพลทางอ้อมต่อความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โดยผ่าน ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยผ่านความร่วมมือในการ ขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง

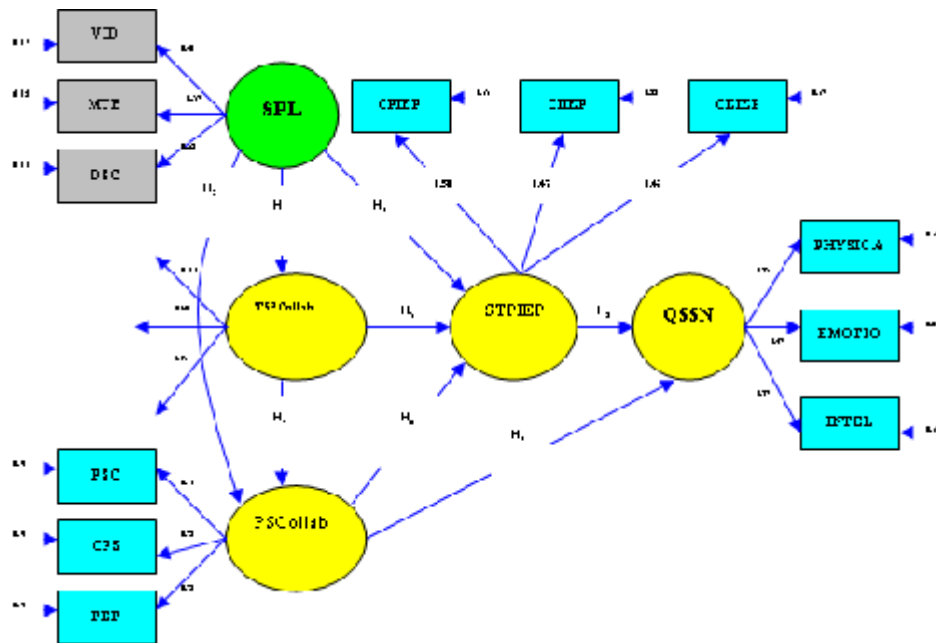
สมการ 4 ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน

สมการ 5 ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนอกจากนั้นความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร มีอิทธิพลทางอ้อม ต่อคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยผ่านความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครอง

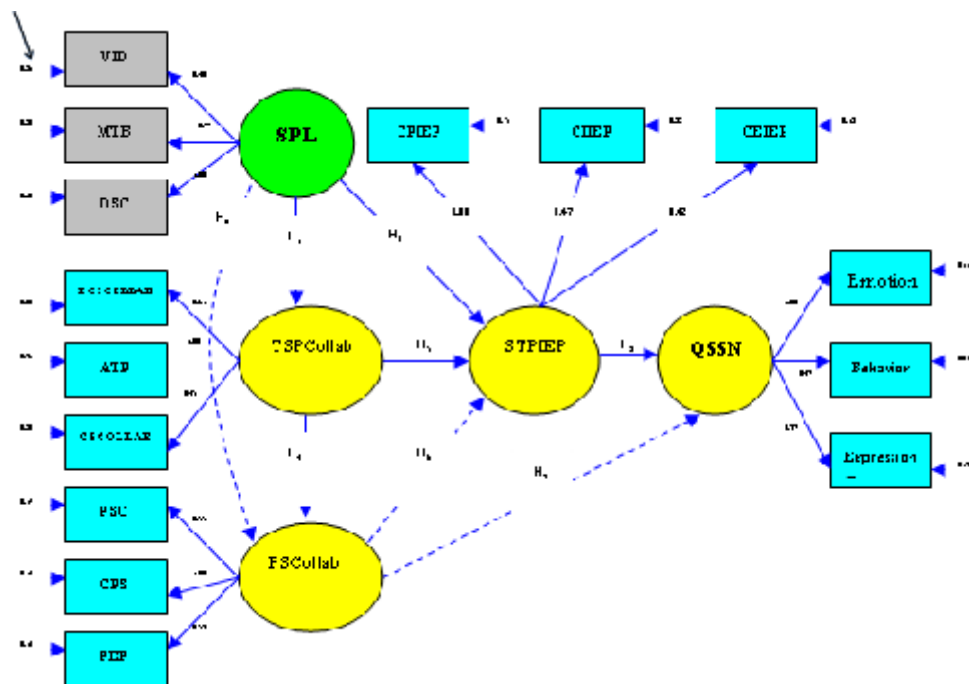
สมการ 6 ความร่วมมือของผู้ปกครองในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่มีอิทธิพล ทางตรงต่อความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง

สมการ 7 ความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียน ไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

สมการ 8 ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง\

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลองสมการ โครงสร้างก่อนปรับโดยดูจากค่า Standardized Solution

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงภายนอกและตัวแปรภายใน โดยดูจากค่า Standardized Solution

1.3 ทดลองใช้ และประเมินผลรูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียนระหว่างผู้บริหาร ครู

และผู้ปกครองส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ/เกร ด้านพฤติกรรม ไม่อยู่หนึ่ง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านสัมพันธภาพทางสังคมโดยพฤติกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน โดยตรง ได้แก่ กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีป้ายนิเทศให้ข้อมูลข่าวสาร มีโครงการรองรับการพัฒนาผู้เรียน มีการตรวจสอบการทำงานของครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาโรงเรียนการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะชีวิตเทอมละ 1 ครั้ง มีการทำแผนการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูที่ชัดเจนระบุไว้ในคู่มือ มีแผนปฏิบัติงาน มีการติดตามการปฏิบัติหน้าที่ของครู รวมทั้งการนิเทศ และประชุมเพื่อพัฒนางาน ครูมีการประชุมเพื่อกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของคุณภาพผู้เรียนระบุไว้ในรายงานการประเมินคุณภาพ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแผนพัฒนานักเรียน มีโครงการส่งเสริมพัฒนาทักษะก่อนวิชาการและทักษะทางวิชาการ รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานนักเรียน ความร่วมมือในการจัดทำแผนการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองมีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง เนื่องจากโรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ และมีการติดตามการเข้าร่วมประชุมของผู้ปกครองมีข้อมูลของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ได้จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน จัดอบรมทักษะชีวิตประชุมผู้ปกครองเพื่อได้รับทราบคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้ง 5 ด้านส่วนสมการที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความร่วมมือของผู้ปกครอง และสมการที่ 6 ความร่วมมือของผู้ปกครองในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึง สมการที่ 7 ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนเป็นการให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ซึ่งเป็นความร่วมมือทางอ้อมไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความร่วมมือของครูกับผู้บริหาร ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียน ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุ 45 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ สาขาที่จบการศึกษาส่วนใหญ่จบ ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ระดับชั้นที่สอนมีการกระจายสอนทุกระดับ คือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง 6-10 ปีเป็นส่วนใหญ่ และมีประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา หรือดูงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษานักเรียนกลุ่มเสี่ยงเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 78.75) ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีทั้งเพศชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน มีอายุอยู่ระหว่าง 13 ปี ถึง 18 ปี ส่วนใหญ่อายุ 14 ปี เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประจักษ์กับตัวแปรแฝง พบว่า การสร้างแรงจูงใจของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามากที่สุด ความร่วมมือในการกำหนดบทบาทมีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของครูกับผู้บริหารมากที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียนมากที่สุด ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองพบว่า ความร่วมมือในการวางแผนขับเคลื่อนระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียน มีความสัมพันธ์มากที่สุด สอดคล้องกับ รอบบินส์ [3] พบว่าการสร้างแรงจูงใจเป็นพลังที่มีความสำคัญซึ่งก่อให้เกิดพลังขับเคลื่อนทั้งภายในและภายนอกที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคนจะก่อให้เกิดพฤติกรรมในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ แอม โบสและกูริก [4] ผู้บริหารที่มีความรอบรู้ และเข้าใจเรื่องแรงจูงใจอย่างดีจะสามารถอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมองค์กรสถานศึกษาได้สามารถพยากรณ์ผลของ กิจกรรมทางการบริหารได้และรู้ทิศทางในการปฏิบัติไปสู่การบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษานอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ฮอย และมิสเกล [5] พบว่าการสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่ประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องจูงใจให้ บุคคลมีความมุ่งมั่นเข้มแข็งความอดทนมีพฤติกรรมที่มีลักษณะไม่เพียงพอหรือเต็มไม่เต็มทางจิตใจที่เรียกว่าความ ต้องการแรงจูงใจรางวัลอันเป็นสิ่งล่อใจและสอดคล้องกับ เซอร์ริงตัน, ลูธาน [6-7] พบว่าการสร้างแรงจูงใจ ทำให้เกิดความคาดหวังจากการทำงานความคิดเกี่ยวกับคุณค่าของงานการนำไปสู่ความสำเร็จของงานได้ ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครองกับ โรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความร่วมมือของผู้ปกครองกับ โรงเรียนมากที่สุดเนื่องจากการประชุม ผู้ปกครองเพื่อรวบรวมข้อมูลของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของครอบครัว มีช่องทางที่เปิด โอกาสให้ผู้ปกครองแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น กล่องรับฟังความคิดเห็น และสายตรงผู้อำนวยการ โรงเรียน มี กิจกรรมศึกษาดูงานร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครอง มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับครูกำหนดไว้ใน ปฏิทินปฏิบัติการของโรงเรียน เช่น การปฐมนิเทศ งานวันแม่ งานวันพ่อ

2. รูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความร่วมมือของครูกับผู้บริหารสถานศึกษา ความ ร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง รูปแบบความร่วมมือในการ ขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ด้านพฤติกรรม 5 ด้านประกอบด้วย ด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ/เกร็ดด้านพฤติกรรมไม่อยู่เนืองด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนด้านสัมพันธภาพทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ นอกจากนั้น คราฟและพาโด [8] พบว่าความสำคัญของความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อ สุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์คือ การร่วมมือในการวางแผนเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดในกระบวนการบริหารการศึกษา เปรียบได้กับหางเสือของเรือ โดยการกำหนดทิศทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เอบสไนด์ เดวิดและนิวสทอม และ อานสไนด์ [9-11] พบว่าการทำงานแบบร่วมมือในลักษณะหุ้นส่วน ระหว่างครูกับพ่อแม่ ซึ่งผู้ปกครองต้องได้รับ โอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก โดยได้รับโอกาสในการร่วมออกแบบ โปรแกรมการสอนสำหรับเด็กในปกครองกับคณะทำงานของโรงเรียน ได้รับสิทธิ ในการรับฟังและพิจารณาข้อปรึกษา รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านความคิดเห็น ร่วมคิด ร่วมวางแผน สละแรงงาน และเวลาในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน การแก้ปัญหา และการสนับสนุนด้านการเงิน

3. ทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร เป็นผู้นำในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูมีเจตคติที่ดีและมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมีสื่อ เครื่องมือ และนวัตกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สื่อ เครื่องมือ และนวัตกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม โรงเรียนมีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีการวางระบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีระบบงานแนะแนว มีการจัดกิจกรรมแนะแนว และการให้บริการแนะแนวในโรงเรียนผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีโครงการพัฒนาคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านพฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์ ด้านความประพฤติ/เกร ด้านพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ด้านสัมพันธภาพ ทางสังคมมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชาสัมพันธ์ ขก้องเชิดชูเกียรติ และให้ขวัญกำลังใจ มีการดำเนินงาน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้อยู่ในกิจกรรมปกติของการดำรงชีวิตประจำวันของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาคควรมีภาวะผู้นำทั้งด้านวิสัยทัศน์ การสร้างแรงจูงใจ และการตัดสินใจ ในการกำหนดแผนปฏิบัติงาน

1.2 ความร่วมมือของครูกับผู้บริหารควรถูกจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่ชัดเจน มีการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ มีการประเมินผลผู้เรียน

1.3 ความร่วมมือของผู้ปกครองกับโรงเรียน ควรจัดทำแผนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน มีการดำเนินงานส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง

1.4 ความร่วมมือในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองมีการจัดทำนโยบายตามแผนของโรงเรียนที่ สร้างความตระหนักให้ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมแบบร่วมมือร่วมใจในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.5 รูปแบบในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียน โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัย การบริหารการศึกษา ด้านความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยแนวทางการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้สอดคล้องกับการดำรงชีพในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. Ramathibodi Hospital. Statistics of Ramathibodi Hospital. Bangkok: Ramathibodi Hospital, 2013.
2. Prapatson Pree-iam. Sex education school And life skills to prevent pregnancy problems in teens. Mahasarakham Rajabhat University, 2557. Thai.
3. Robbins, Stephen P. Essentials of Organizational Behavior. (4thed.). Englewood Cliff, NJ: Prentice – Hall, 1994.
4. Ambrose M. L, Kulik T C. Ole Friends, New Faces: Motivation Research in the 1990, Journal of Management. 25(3): 231-292, 1999.

5. Hoy W K, Miskel C G Educational Administration: Theory Research and Practice. 3rd ed. New York: Random House, 1987.
6. Cherrington D J. Organizational Behavior. Massachusetts: Allyn and Bacon, 1994.
7. Luthans F. Organizational Behavior. Singapore: McGraw-Hill Book Co-Singapore, 1992.
8. Kraft R T, Pradro S Educational Planning as a Vehicle for System Change, Educational Technology, 11(5), 1977.
9. Epstein J L et al. School, Family and Community Partnerships. Your Handbook for action. Thousand Oaks, California : Corwin Press, Inc, 1997.
10. Davis K, Newstrom J. W. Human behavior at work: Organizational behavior. (8th ed.). New York: McGraw-Hill, 1994.
11. Arnstein S R. Ladder of Citizen Participation. Journal of American Institute of Planners. 35(4): 216-24, 1991.